

**Pôle Ná-Sεvεi
E Teveni
Tite Ma
Sεvεi lɔɔzeizuŋε ma woo
mɔungiti**

Tite ná-sεvεi nii ḡa sεvε naanigɔiti saama niiti Pôle ti levega nu ḡilagilagiti ma, kεlε é la teveni Egilisi ma. Zɔ savagɔiti ta ga: Timôte ná-sεvε mɔungi ta felesiei, naa vεe Filemon nɔnɔi va. Pôle sεvεi nii ḡεeni Tite ma, kεlε é kεeni balaa eጀe sεvεi nii a zoo ḡalasu kpɔgi zu. Ada naa ḡwεesu ga kevelei niiti ti dεezu ga toጀa ga keelai ta, naati suጀula vai maavele, tɔɔzei Tite mu ge ḡεni naa ḡwε niina. Tanisu Pôle sεvεi nii ḡεeni kona ݒuulɔzita maazu savagɔiti zɔጀɔzuŋε ta puulɔzita maazu lɔɔlugɔi (63-65), Kilista zɔlɔgai voluma.

Pôle Tite ḡalani ga velei maanεeni é lo da Egilisi-iti tuጀɔ, niiti ti ḡεni zie zaama yooi zu, daa ga Kelete. Pôle sεvεi nii ḡεeni, nii a kε é Tite ḡala ga velei a Egilisi lotuጀɔiti suwεen da, ta velei a ti ḡala da. E kalagi naa ma ziiti feeni ná-sεvεiti su, niiti é ti leveni Timôte ma. Ná-sεvεi ḡa naa lεezu velei Egilisi lotuጀɔiti maanεai la, ti ḡε nuiti peelalazu la ti va. Za, yeeጀεgalai nii zu, Egilisiiti ta ta-lotuጀɔiti maanεεŋε ga kεvelei niiti kala ga pagɔ, é vile totuጀɔiti ba.

Unsosuvε

1. Pôle devei veeni Tite ya ga é yeelo totuጀɔiti ba, ti ga GALA gaazuluuba nuiti (1:1-16).

2. Naa voluma, é devei ve naa ya ga é nuiti kala ga ti eteai zie GALA gaazuluabai zu (2:1–3:11).
3. Pøle gaabelage ga é ná-faazeikpasui tanigaa lëe la, ta é ná-tuvø gooiti daazeeli ma (3:12-15).

Kalagiti ti logai kidaaleve velei zie vai va

¹ Nèi gè ga Pøle, gè ga GALA ná-botiqè nui ta Yesu Kilista ná-keelai, nà ja gè nii wosu. Zøiti GALA ge yiimazegeni ga tiye, é tèvège ga gè va ga tiye, ti gidaaleve, ti gaamai gwæe, nii a ke ti eteai zie woogøfiladai zu GALA bø,

² ga ti gøogø zenvui ma gitogi zøløo. Naama yenvui ma minazegègi woni ade vø kaite aisa wølwøløi, GALA zea, nii é la zee woga.

³ Ziima yeedøgalai zeelialai ma, é daawooi vileni su, ga keela woori nii é kalivaani mà, gè daazeelizu ga GALA ná-devei, de Gizo Nui.

⁴ Nà è luuøsu, dòun gíteti Tite, de gidaaleve velei vai zu faa zii gilagi nø ma. Geegø GALA ta de Gizo Nui Yesu Kilista, ti zaalai la è ma, ti ziileigi ve è vø.

⁵ Gè è yensi Kelete, nii a ke faiti ti jaa la gølani ba, è naati gaagøula ba, è Egilisi lotugøiti sei taai gølagilagi pø su, é zoloo devei naa ma, nii gè feeni è ya.

⁶ Egilisi lotugøiti ti gølagilagi ti maanøeve ti gø ga zunui nii peelalazu la ba, é gø ga anza gøla kee nui, ná-dointi ti gø ga kidaaleve nuiti, ti mina gø ga tuva vele nøu nuiti, ti-zie velei zu, ti mina gø ga kololala nuiti.

⁷ Mazøløo keni Egilisi gøfundigøi gø ga nui nii peelalazu la ba. Tø ja é makøsu GALA ná-faiti ma. E mina gø ga gaazulee nu, baa ziivilø nu, é mina

bəgə ve dəoi ya, é mina gə ga kpəeleve nu, é mina naavolo gəaizie kazemazu.

8 Kəni é gə ga wəen zəsebo nu. Nii pagai, naa nəe bə. Kəni é gə ga kidafaawu nu, é lelebo, é jəade, é zoo bəgə zosu.

9 Kəni é gili lada bəci va, nii soloogai kalagi ma é sələögai. Naazu toga zoo zəiti ijədəəzu gaamai ma jalagi zu, toga pile sələə maagaali nuiti ma.

10 Kololala nu mɔinmɔin ka kidaaleve nuiti saama, ma un ge daa ma məe ga niiti ti wola gilizu tati pelevolu vai va, nii a ke ti va gizo, ti ga wafuun kpəezuğula nuiti, ti ga nubuseiti kaka nuiti.

11 Kəni è ti laaşulu, mazələə ta da pəleyegeiti ke unga wuulee, ti da kalagi wo, nii maa la nəeni, ga ti kazemazu anii zələə.

12 Ti zaama, ti bəgə nui ta, ti pətesu ga gala goo wo nui ta, naa gəni ma: «Kelete nuiti ta ga zəe wo nuiti yeenəpe, sua jəiti be, gəlukpu nuiti, dəəve nuiti.»

13 Niima zeele wooi ja ga ga gaamai. Naa ja é ba, zelilo ti ma gəzəgəzə, naa ja a ke ti gili kidaaleve gitegitegi va,

14 ti mina gili Zuifuiti ta-vaalaali wafuungiti ba, ti mina gili balaa nuiti ta-leveiti ba, niiti ti voluavegai gaamai va.

15 Anii pə jadegə naati bə, niiti ti jadegai. Kele ani nəpə ge la jadeni naati bə, niiti ti gəzəai, ti ga kidaalevelala nuiti. Ta-gəlefelegi ta ta-gisiei pə ka kəzəai.

16 Ta gəezezu ti GALA kwəe, kəle ti-zie velei zu, ta gəlezə ba. Ti wəinzegəvə, kololala nuiti, ti la zooga ti va kəewoti vago nəpə ke.

Gaama galagi wo fai

¹ Dœun da, kalagi wo, é zoloo kala pagø gïtei ma.

² Bo zunu bïakologiti ma, ga ti ße ga sôbelama nuiti, unfema nuiti, kidafaawu nuiti, ti loni kpaan kidaalevei zu, neebëi zu, ta ziiløji zu.

³ Bo gana nô anzaru bïakologiti ma, ga ti-zie velei zoloo jadedai ma. Ti mina nu løgø gologolo faa ße, ti mina bøgø ve døoi ya. Ti maanëeñe, ti da tene pagøiti bo,

⁴ naa ña a ke ti anzalopoiti kala ga ti ti-zinigiti nëe ñe, ta ti-lointi,

⁵ ta ti ße ga kidafaawu nuiti, ti jnade, ti ñaabaa ta-veliei ma, ti ße ga nu vagø, ti bøgømaayei ti bøgø zinigiti be, naa ña a ke nu mina woo jnou wo GALA daawooi laaløgøma.

⁶ Zinipoiti tene balaa ga ti ße ga kidafaawu nuiti fai pe su.

⁷ Bøgø le da bøgøi ga poogi, keewoti vagøi pe faa zu. Da-galagi è bosu, è ße ga sôbelama vaa, unfemai ße su,

⁸ kpœiti bo niiti ti zølegai, nu la zooga è va baagula, naa ña a ke è zili nuiti ti unfe, tøøzei ti la woo jnou nöpe söløega, nii ta bo ade laaløgøma.

⁹ Duɔiti tene ga ti bøgømaayei ta-luɔ keegjeiti be, ti ti enekë fai pe su. Ti maa la nëeni, ti va da naati maagaali,

¹⁰ ti mina ani nöpe unma ti ya, kële ti deë yeenöpe ga ta ga nu vagø, ti ße ga woogøfila nuiti, naa ña a ke ti lëbiyai ve ade Gizo Nui GALA ná-kalagi ñe fai pe su.

¹¹ Mazøloø GALA ge ná-zaalai gulani këlema, nii è kizogi veezu nubuseiti pe be.

12 Toğa de galasu ga de ḡele GALA gaazuluabalala vaiti ba, ta eteai ma gaazugulapo vaiti, de niima eteai zie kidafaawui ta telebodai zu, de eteai zie GALA gaazuluabai zu.

13 Pele ḡana de maanεai de undaanε voloi maañoun da, nii de gitogai ba, yeei ada-GALA golai nii é ga de Gizo Nui Yesu Kilista ná-ləbiyai gulazu la kəlema.

14 Yesu Kilista naa ga é bədə veeni ada-vaa zu, é de unməo, é de gula tə kologolo fai pε zea, é de ḡe ga nußuseiti é ti nadegai, ti ḡe ga nənəiti, ti zebəzegezu, ti da kewoti vagoi ḡe.

15 Niima vaiti ka maanεai è kalagi wo ti zu ga zobogi pε, ga niiti ti woilosu è-woo ma, è ti ijədə, gaa è zelilo ti ma. Mina nu nəpε ze ná ti zaama, é va è veləlala.

3

Kidaaleve nui zie velei

1 Kidaaleve nuiti kitoo su, ga ti maanεεvε ti bədəmaayei kundiñiti bε, ta zobobε nuiti, ti maanεεvε ti woozogi ḡe, ti ḡevele bəte kewoti vagoi pε kεe vai ma.

2 Ti mina ḡe ga nu nəpε tədə gologolo nu, ti mina ḡe ga kpəeleve nu, ti ḡe ga nu zəsəbo nu, ti ḡe ga bədəmaayei nu nuiti pε bε.

3 Mazələo da galaagi de ḡeni ga ḡimalala nuiti məungi zu, de da kololalai ḡe, de ḡeni kaka pelei zu. De ḡeni ga duɔiti gaazugulapɔi ma zii pε su, bədəyiimai zu. De ḡeni eteai ziezu nu nəoulai zu, ta tolo nəi zu, nuiti t̄i da de maayoseğe, de da bədə maayoseğe.

4 K_{el}ε, ade G_{izo} Nui GALA ná-nubøøj_{lai} ta ná-nøøbei nubuseiti p_e faa ma, naati kulaai ma k_{el}εma,

5 é ade gizoni, naa la q_{eni} q_{eeni} da-q_{ee}wotii ma lelebodai maavele ma, k_{el}ε tei é ade maawøøingaa. E ade q_{izogø} ga gbogi, nii Z_{envu} Nadegai s_{ølø}ø niine daai ta z_{envu} niine veezu de v_e ga maavele.

6 E naama Y_{envui} veev_e ade ya ga bøøla ga Yesu Kilista de G_{izo} Nui maavele,

7 naa ja a k_e de q_e ga telebo nuiti ga ná-zaalai maavele, de q_{oogø} z_{envui} z_{ølø}ø ga pogani, nii de gitogai ba.

8 Naama wooiti ta ga lada bøøi. Nà pø ga è qili ti wo fai va gola, naa ja a k_e, zøiti ti qidaaleveai GALA ma, naati ti q_{aaba}, ti da k_{ee}woti vagøiti k_e. Tama naa ja pagai, fizøgai nuiti ma.

9 K_{el}ε bøø qimalala maagaaliiti ba, ta boloda l_{ølø}ø faiti, ta sakpegit, ta tøgi ma bøøzuq

f
ulai ma maagaaliiti. Mazøløø naati ta ga wafuun faa, tønø ge la ti va.

10 Ni nui ta a zeegaagw_e vaa q_{ee}na, tønø ná zeizu q_e q_{ila}, baa felegø, naa voluma maagooza ba.

11 Suqwee ga naama nu zii qakage. Toq_a bøøø veelalazu ga kotoi giliai k_{ee} vai va.

Fali qaabbelagiti ta tuvø gooiti

12 Nà Aaletemase levena nø feya è ma, baa Tisike, q_{aaba}, è va pø be Nikopolise, mazøløø gè devev_e ga gè samai q_e ná.

13 Gaaba gola, è bøø tø kalamøin Zenase ta Apoløse va ta-zie i ma vaa zu, ti mina vala ani nøpø ma.

14 Da-nuiti balaa maanøøv_e, ti k_{ee}woti vagøiti maalele ga pago, naa ja a k_e, ti da losu q_e nu bødøma vaiti su, ta va q_e ga kulanumalala nua.

15 Z̄iti pε ti bà vε, ta è luv̄su. De-wɔɔlaiti tuv̄o, ti
kidaalevei zu.
GALA ná-zaalai yε wo pε wo va.

GALA Daawoo Zευεί
Portions of the Holy Bible in the Toma language of
Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la
Guinée Toma

copyright © 2023 Pioneer Bible Translators and The Bible Society in Guinea-Conakry

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

Texte copyright © 2023 Traducteurs Pionniers de la Bible et Alliance Biblique en Guinée.

Cette œuvre est mise à disposition selon les termes de la Licence Creative Commons Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 4.0 International.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 8 Jul 2025 from source files
dated 9 Jul 2025

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeeddf